

Саме тому вивчення правової природи адаптації законодавства України до законодавства ЄС та внесення відповідних пропозицій щодо удосконалення законодавства України вбачається актуальним завданням вітчизняної науки та має важливе значення для практики державотворення у контексті набуття членства в Європейському Союзі.

Складність дослідження особливостей адаптації законодавства пов'язана з тим, що адаптація — це тривалий динамічний процес, визначена послідовність взаємопов'язаних дій щодо зміни існуючого правопорядку, кожна ланка якого логічно пов'язана з іншими елементами, що разом формують програму саморозвитку правової системи. Тому, вирішуючи завдання щодо адаптації законодавства, держава фактично визначає свій шлях розвитку. Процеси адаптації є проявом динамічного — на відміну від «звичайного» умовно статичного, еволюційного — виміру права, способом реалізації ще однієї (на додаток до основної — регулюючої) функції права, а саме — його модернізуючої функції, що актуалізувалась на новому витку суспільного прогресу з новою силою[3].

Не зважаючи на те, що поняття адаптації законодавства широко використовується як українськими, так і зарубіжними науковцями, необхідно зрозуміти, що саме термін «гармонізація» найадекватніше характеризує мету цього процесу — узгодити національні норми в такий спосіб, щоб в обох випадках вони створювали однакові правові умови для діяльності суб'єктів господарювання в межах внутрішнього ринку. З цього приводу Н. Малишева зазначає: «Гармонізація, заявлена як цільова настанова правотворчого процесу, повинна «вмикати» певні механізми отримання найвищого ступеня узгодженості та сумісності систем, що гармонізуються»[1,4].

Одже, з вище вказаного можна зробити висновки, що термін гармонізація права є більш повним та узагальненим; він включає в себе адаптацію, уніфікацію та інші процеси. Саме гармонізація законодавства необхідна на даний момент Україні, для налагодження та розвитку партнерських відносин з Європейським Союзом. Однак, на сьогоднішній день бракує теоретичної розробки терміну, впровадження його на законодавчому рівні. Крім того, «гармонізація законодавства» як науковий термін повинен увійти до понятійного апарату українського правознавства як такий, що всебічно охоплює усі необхідні процеси, обумовлені інтеграційними тенденціями розвитку національної правової системи України.

Список використаних джерел

1. Віктор Муравйов, Наталія Мушак. Віче № 8б квітень 2013р. – [Електронний ресурс] – <http://www.viche.info/journal/3616/>
2. Короткий курс лекцій з дисципліни «Міжнародне приватне право». – [Електронний ресурс] – http://studme.com.ua/120908107626/pravo/unifikatsiya_garmonizatsiya_norm_mezhdunarodnogo_chastnogo_prava.htm
3. Международное частное право. Учебное пособие. – [Електронний ресурс] – <http://uchebnik-online.net/book/365-mezhdunarodnoe-chastoe-pravo-uchebnoe-posobie/26-62-garmonizaciya-prava.html>
4. Проблеми гармонізації законодавства України з міжнародним правом. – К., 1998. – С. 88.

**Здобувач ступеня вищої освіти
рівня магістр ННІ№3 НАВС**

М'яскалюк Євгеній Анатолійович

МИРОТВОРЧА ДІЯЛЬНОСТІ МВС УКРАЇНИ З ПІДТРИМАННЯ МИРУ І БЕЗПЕКИ

Діяльність з підтримання миру і безпеки у межах передбачених Статутом ООН є одним з найбільш ефективних інструментів, наявних у міжнародного співтовариства для надання допомоги країнам, які переживають складний період виходу з конфліктної ситуації, або потребують допомоги на шляху до мирного та демократичного суспільства.

Миротворці забезпечують безпеку, політичну підтримку і сприяння побудові миру в країнах перебування. У своїй діяльності з підтримання миру ООН керується трьома основними принципами: згода сторін; неупередженість та незастосування сили за винятком випадків самооборони і захисту мандата.

Миротворча діяльність досить різноманітна, і в останні два десятиліття розгортання миротворчих сил відбувалося в рамках різних конфігурацій.

В даний час на чотирьох континентах розгорнуто 17 операцій ООН з підтримання миру і безпеки, які різняться розміром, складом та колом завдань, у 6 з яких приймають участь представники МВС України. Сьогодні багатопрофільні операції проводяться не тільки в інтересах забезпечення миру і безпеки, але і в цілях сприяння політичному процесу, захисту цивільних осіб, роззброєння, демобілізації і реінтеграції колишніх комбатантів, а також надання допомоги в організації виборів, захисті прав людини, відновленні законності та розбудові сучасної системи правоохоронних органів.

Україна, як одна із держав-засновниць ООН з перших років незалежності бере активну участь у міжнародних зусиллях з відновлення миру та безпеки громадян не тільки своєї країни але й інших по всьому світі [1].

Відповідно до статті 4 Закону України «Про участь України в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки» рішення про направлення національного контингенту чи національного персоналу для участі України у міжнародній операції з підтримання миру і безпеки, а також з питань надання матеріально-технічних ресурсів та послуг приймає Президент України з одночасним поданням до Верховної Ради України законопроекту про схвалення рішення в частині щодо направлення національного контингенту [2].

Статтею 4 Закону України «Про Національну поліцію» передбачена участь поліцейських в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки [3].

В свою чергу, національний контингент і національний персонал комплектуються громадянами України, зокрема поліцейськими, які мають необхідну професійну і психологічну підготовку (ст. 5) [2].

Правові та організаційні засади щодо участі національного персоналу МВС України у міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки визначені Положенням про національний персонал МВС України [4].

До складу національного персоналу належать працівники Спеціального миротворчого підрозділу МВС України, Кінологічного миротворчого підрозділу МВС України, інших миротворчих підрозділів МВС України, а також окремі працівники, направлені для роботи в підрозділах міжнародної цивільної поліції ООН, інших міжнародних організацій або тих, що створені на підставі двосторонніх чи багатосторонніх міжнародних договорів України, як експерти з поліцейських питань [1; 4].

Високу оцінку отримав Спеціальний та Кінологічний миротворчі підрозділи. Під час масових заворушень у Косово у березні 2004 року працівники підрозділу діяли професійно та рішуче, не понесли втрат серед особового складу та техніки, за що на ім'я Міністра внутрішніх справ керівництво місії ООН в Косово направило листа з подякою.

Враховуючи багаторічний досвід Спеціального миротворчого центру з відбору, підготовки та направлення представників МВС України до міжнародних операцій з підтримання миру і безпеки Урядом України та керівництвом МВС України було доручено на базі НАВС здійснити міжнародну сертифікацію спеціалізованих навчальних курсів з підготовки міжнародних поліцейських для участі в миротворчих операціях ООН. У 2013 році було отримано відповідний Сертифікат [1].

Шлях становлення миротворчого руху правоохоронців з України нерозривно пов'язаний з Національною академією внутрішніх справ. В 1994 році перші тестування кандидатів і перші підготовчі збори проводились на базі Української академії внутрішніх справ. З того часу жоден миротворець не направляється до місії без відповідної підготовки та навчання у Спеціальному миротворчому центрі НАВС.

В 1994 році перший загін миротворців-правоохоронців МВС України вирушив до охопленої

війною Югославії задля встановлення миру та врегулювання кривавого конфлікту. Вони першими проклали шлях до участі працівників міліції України у цій благородній справі [1].

Україна стала незалежною і, як самостійна держава, повинна була формувати свою внутрішню та зовнішню політику. Адже не секрет, що всіх перших миротворців в Югославії ототожнювали з росіянами. Треба було заявити, що є держава Україна, що це миролюбна держава, що її правоохоронці високопрофесійні і можуть виконувати завдання поставлені світовим співтовариством.

Для роботи в складі національного персоналу та для участі в операції з підтримання миру і безпеки працівник звільняється від займаної посади за останнім місцем проходження служби та призначається на відповідну посаду перемінного складу СМЦ НАВС.

На період участі у міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки національний персонал перебуває в оперативному підпорядкуванні Департаменту кадрового забезпечення МВС України [3].

До завдань національного персоналу належать:

1. Нагляд за дотриманням прав людини згідно з міжнародно визнаними нормами та мандатом відповідної місії.
2. Виконання функцій з підтримання правопорядку та боротьби зі злочинністю згідно з мандатом відповідної місії.
3. Надання консультативних послуг у галузі правоохоронної діяльності, реформування системи місцевих судових та правоохоронних органів згідно з мандатом відповідної місії.
4. Відбір та підготовка кадрів для місцевих правоохоронних органів згідно з мандатом відповідної місії [1].

Якщо зробити невеликий історичний відступ, то ми побачимо, що розвиток миротворчого руху відбувався поступово. 1994-1996 роки можна назвати роками його становлення. В ці роки керівництвом держави було сформована відповідна доктрина про участь України у миротворчих операціях, а українські миротворці показали себе як відповідальні високопрофесійні поліцейські.

1996-2000 роки Україна утверджувалась як миротворча держава на міжнародній арені. Прикладом тому можна назвати такі факти. У 1996 році вперше кількість працівників органів внутрішніх справ, приймаючих участь у миротворчих операціях перевищила 40 осіб. В 1997 році наші миротворці вперше відбули до Анголи. В 1998 році українських правоохоронців запрошують до участі в місії ОБСЄ у Косово. У 1999 році кількість миротворців-правоохоронців збільшується до 100 осіб у різних країнах та місіях. У 2000 році як знак визнання високого професіоналізму поліцейського персоналу України у миротворчій діяльності нам пропонується направити перші спеціальні миротворчі підрозділи до Косово.

Починаючи з 2000 року участь України у миротворчій діяльності розширюється з року в рік. У 2001 році українські миротворці вперше прибули до Східного Тимору. У 2002 році до Конго. У 2003 році Україні було запропоновано взяти участь у першій миротворчій місії Європейського Союзу у Боснії та Герцеговині і вперше українські правоохоронці почали працювати у місії ЄС. У 2004 році до Ліберії та місії ОБСЄ у Македонії. Це визнання великого професіоналізму наших працівників та їх відповідального ставлення до виконання своїх завдань. У 2005 році наші миротворці відбули до місії ООН у Судані. У 2009 році вперше наші миротворці відбули до місії ООН у Кот-Д'Івуарі [1].

Активна участь поліцейських України у міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки сприяє: становленню позитивного іміджу України у світі; підвищенню ролі України серед держав-членів ООН та зміцненню її позицій на ключових напрямках діяльності ООН; просуванню національних інтересів України та її зовнішньополітичних пріоритетів; зміцненню безпеки у світі; отриманню міжнародного досвіду та його використанню у діяльності МВС України; створенню сприятливого клімату для налагодження та активізації двостороннього економічного співробітництва з відповідними державами; поповненню державного бюджету України.

Підсумовуючи, слід зазначити, що керівництво МВС України розглядає питання участі працівників органів внутрішніх справ України у міжнародних миротворчих операціях, як одне з найважливіших завдань та пріоритетних напрямків діяльності МВС.

Список використаних джерел:

1. Міжнародна миротворча діяльність МВС України / Спеціальний миротворчий центр НАВС [Електронний ресурс]. – URL: <http://www.naiuu.kiev.ua/smc/index.php/ua/mizhnarodna-myrotvorcha-diialnist-mvs-ukrainy.html>
2. Про участь України в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки: закон України від 23.04.1999 № 613-XIV [Електронний ресурс]. – URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/613-14>
3. Про Національну поліцію: закон України від 02.07.2015 року № 580-VIII [Електронний ресурс]. – URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/580-19>
4. Положення про національний персонал МВС України: затвердж. Наказом МВС України від 07.12.2003 року № 1490 [Електронний ресурс]. – URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0277-04>

Викладач кафедри теорії держави та права НАВС, к.ю.н.

Назаренко Ольга Анатоліївна

НАУКОВІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПРАВА: ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ

Незважаючи на чисельну кількість наукових досліджень присвячених визначенню права, які здійснювалися на різних історичних етапах, зростає потреба у проведенні на рівні теорії аналізу усталених поглядів, які б відображали особливості сучасного суспільного життя. Новий етап соціального розвитку демонструє той факт, що пошук універсального розуміння права продовжує залишатися одним з найбільш провідних завдань юридичній науці України та інших європейських держав. У сучасному світі право розглядається як одне з ключових питань, щонайменше високу пріоритетність та потребує особливої уваги на шляху до побудови демократичних засад людського буття. Протягом багатьох історичних періодів наукові праці видатних просвітителів були основоположним джерелом знань, які й закріплювали різні ідеї та погляди на визначення права. На основі плюралізму юридичних концепцій вчені намагались розкрити унікальні особливості права, як складного та унікального суспільного феномену.

Важливо зазначити, що для розвитку всієї людської цивілізації має значення забезпечення на засадах права охорони її прав та інтересів, що сприятиме створенню громадянського суспільства. Філософи та правники кінця XVIII ст. (Кант, А. Фейєрбах, Гоффбауер, Захарія) вважали, що право повинно піклуватися тільки про охорону зовнішньої свободи і дозволяти все, що прямо не шкодить їй. Видатний вчений І. Г. Фіхте у своїх наукових пошуках вводить поняття загального права, яке містить в собі все те, що відноситься до свободи і особистості розумної істоти, що Фіхте називає основним правом. Таке право містить в собі: 1) право на тілесну недоторканість особи; 2) право на безперервну охорону нашого вільного впливу на чуттєвий світ [7, с.328; 253]. М.Ф. Владимирський-Буданов вважав, що першоджерелом права є природа людина, яка підпорядковується таким самим законам, як і природа органічна та неорганічна. Тому «право на першій стадії є відчуттям», потім воно проходить через свідомість і перетворюється з явища природи на дію волі [3, с. 80]. У подальшому сформовані науковцями визначення права при розкритті свого змісту спираються на місце та значення свободи, яка корегується нормою права.

Варто зосередити погляд на представниках юридичної думки XIX-XX століть, що здійснили безумовний вплив на сьогодишнє розуміння права. Так, вагомих внесок залишила наукова спадщина Є.М. Трубецького, який вважав, що перша і головна задача юридичної енциклопедії полягає у визначенні самого поняття про право. Не з'ясувавши, що таке право взагалі, всі судження про ті чи інші конкретні види права будуть страждати від неясності, відсутності певного наукового змісту. Звідси – перше і саме загальне визначення права: право є порядком, регулюючий відносини між окремими особами в суспільстві. Істотною властивістю права є правило або норма, обмежуюча свободу. Таким чином, сутність права проявляється в двох основних проявах або функціях: з однієї сторони, воно представляє, надає особі відому сферу свободи; з другої сторони,